

Effektiviseringstiltag og øvrige politiske prioriteringer for budget i balance

22/10184 Åben Sag

Sagsgang

MTU

Sagsfremstilling

På baggrund af budgetaftalen for 2023-2026 skal der forud for det nye budgetår forelægges en sag for fagudvalgene, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen omkring udmøntning af effektiviseringsbidrag samt øvrige økonomiske prioriteringer for at skabe balance i 2023 og overslagsår. Det er således de samlede økonomiske prioriteringer for 2023 for udvalget, der lægges frem til politisk behandling, for at skabe en langsigtet balance.

I forhold til budgetaftalen for 2023-2026 er grundlaget et ”effektiviseringsbidrag på 0,55% i 2023, svarende til 10 mio. kr., med færrest mulige konsekvenser for borgerne. Forligspartierne er enige om, at driften fortsat skal effektiviseres blandt andet ved at løse opgaver mere enkelt eller med øget digitalisering. Men forligspartierne er også bevidste om, at opgaver vil blive reduceret eller falde bort. Herunder arbejdes med principperne for afbureaukratisering, velfærdsaftaler, koordineret og optimeret forsyning, fortsat digitalisering, øget decentralisering og frisættelse af medarbejdere og ledere samt anvendelse af forskellige effektiviseringsmetoder, f.eks. Lean. Endvidere vil kommunens tværgående økonomigruppe understøtte aftaleenhedernes arbejde med effektiviseringer ligesom KL's råderumsnetværk inddrages i arbejdet. Endvidere vil den digitale pulje på 0,4 mio. kr. årligt ligeledes understøtte arbejdet. I november – forud for det nye budgetår – vil der fremover blive forelagt en sag på fagudvalgsmøderne og kommunalbestyrelsen omkring udmøntning af effektiviseringsbidrag for det kommende år, med emner, der jf. kompetencefordelingen skal beslattes politisk.”

Det er første gang, at der lægges en sag på forud for udmøntning af effektiviseringsbidraget, og erfaringerne fra denne sag vil indgå i forberedelsen af sagerne til de kommende år.

I 2021 og 2022 er effektiviseringstiltagene gennemført ud fra administrative beslutninger, og efterfølgende er fagudvalgene orienteret om de gennemførte tiltag, senest ved møderne i juni 2022. Flere af tiltagene omhandler større udnyttelse af og investering i nye IT-systemer samt generel

højere grad af digitalisering i forhold til administrative opgaver. Hertil kommer på mange aftaleområder blandt andet også styrkelse af samarbejde samt optimeret anvendelse af kompetencer og personaleressourcer, men der har også været områder, hvor det har medført reduktioner i antallet af medarbejdere og ændring af serviceniveauer.

I 2023 forventes der på tilsvarende vis gennemført effektiviseringstiltag på baggrund af administrative beslutninger, og der vil blive fremlagt sager på fagudvalgene i juni 2023, der indeholder eksempler på, hvordan der administrativt er sket udmøntning.

På grund af øgede brændstofpriser har Færgeudvalget for Grenaa-Anholt færgefart i 2022 oplevet udfordringer med at overholde udvalgets budgetramme for færgedriften, og har på den baggrund vedtaget at iværksætte initiativer til at nedbringe udgifterne. De forhøjede priser på marinadiesel ventes at fortsætte ind i 2023. Det er Færgeriets vurdering, at dette vil medføre et merforbrug på brændstof på ca. 1 mio. kr. i 2023. Færgeudvalget har derfor iværksat en række initiativer, som ligger indenfor deres kompetenceområde for at skabe balance og overholde budgetrammen.

Initiativerne er:

- Aflyse fem afgang (tur-retur) i 2023. Dette ventes at afføde en besparelse på 0,129 mio. kr.
- Pålægge gæstebilletterne et brændstoffillæg på 30 kr. for voksne pr. tur og 20 kr. for børn pr. tur. Øbo-billetterne vil blive friholdt af dette tillæg og vil fortsat være gratis. Dette ventes at afføde en besparelse på 0,890 mio. kr.
- Sejltiden forlænges på afgang udenfor højsæsonen samt søndage. Dette ventes at afføde en besparelse på 0,014 mio. kr.

De samlede besparelser på ovenstående initiativer ventes at være på ca. 1 mio. kr.

Miljø- og Teknikudvalget har i 2022 oplevet udfordringer med at overholde udvalgets ramme for kollektiv busdrift (Midttrafik). En del af de merudgifter, der er konstateret i 2022, fortsætter ind i 2023, og der skal iværksættes yderligere tiltag for at skabe balance. I budgetaftalen for 2023 er aftalt, at ”der er en udfordring på ca. 6,4 mio. kr. i 2023 stigende til godt 8,0 mio. kr. årligt. Der samarbejdes med de øvrige kommuner om denne problemstilling”. Den endelige budgetudfordring kendes i slutningen af 2022.

De stigende priser på energi betyder også stigende udgifter til drift af gadebelysning på Miljø- og Teknikudvalgets område. Udvalget har i den forbindelse indstillet til Økonomiudvalget den 10. oktober i sag om forslag til energibesparende initiativer, at der slukkes for gadebelysningen i en time om dagen for at spare på energien. Dette vil medføre en skønnet besparelse på 0,3 mio. kr., der forventes at kunne dække merudgiften til el.

Nedenfor er nævnt tiltag, som påtænkes sat i værk som administrativ beslutning:

- I 2022 er Udbyhøjfærgen blevet omlagt til eldrift. Denne omlægning er nu fuldt gennemført og vil betyde en reduktion i drift omkostningerne på 0,27 mio. kr. i 2023 og overslagsårene.
- Der gennemføres en række ruteoptimeringer, brug af underentreprenører, omlægning af arealer og sænkning af serviceniveau på en række ”almindelige” driftsområder (dvs. reduceret drift på toiletter, parker og grønne områder, græs strande, vejbelægning mv.). Dette forventes at give en besparelse på 0,18 mio. kr. i 2023 og overslagsårene.

De beskrevne forslag til effektivisering/tilpasninger/besparelser kræver ikke politisk behandling og kan umiddelbart gennemføres. Det er vurderingen, at effektiviseringerne ikke vil afføde væsentlige personalemæssige ændringer, og det forventede servicetab vil være begrænset.

Som en del af arbejdet med at opnå løbende effektiviseringer anvendes Lean som værktøj.

Der vil være en involvering og inddragelse af MED i processen omkring udmøntningen af reduktionerne.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til den vedtagne økonomiske politik for Norddjurs Kommune, hvor det fremgår, at der indarbejdes en fast årlig reduktion af budgetrammen for serviceudgifterne gennem løbende og regelmæssige effektiviseringer. Den løbende effektivisering skal bidrage til en langsigtet økonomisk stabilitet og skabe et økonomisk råderum for politiske prioriteringer.

Økonomiske konsekvenser

Det er aftalt i budgetaftalen for 2023-2026, at effektiviseringsbidraget i 2023 udgør 0,55 pct., hvilket samlet set svarer til 10 mio. kr. årligt, og at der fra 2024 indgår en årlig forhøjelse af effektiviseringsbidraget til 0,8% som svarer til 14 mio. kr. årligt.

Effektiviseringsbidragene er indarbejdet i budgetterne på samme måde som den årlige stigning i pris- og lønfremskrivningen.

På Miljø- og Teknikudvalgets område udgør det samlede effektiviseringsbidrag 0,337 mio. kr. Dertil kommer udfordringen på merudgifter til brændstof på Anholt færgeren, kollektiv busdrift og stigende udgifter til el i forbindelse med gadebelysning.

I forhold til effektiviseringsbidraget på 0,8 i de kommende år, arbejder forvaltningen på at identificere områder til politisk stillingtagen. Et emne er kommunale arealer, der kunne overdrages til private grundejerforeninger, således at de private grundejerforeninger selv står for driften. Et andet emne kan være at tilpasse vintertjenesten til en kortere sæson svarende til den justering som vejdirektoratet har foretaget på området. Begge områder kræver en politisk stillingtagen og vil blive lagt frem i 2023.

Indstilling

Fællesforvaltningsdirektøren indstiller, at orienteringen godkendes.

Beslutning i Miljø- og teknikudvalget den 14-11-2022

Godkendt.

Bilag: